

	N O R M A B R A N Ż O W A	BN - 75 6714-17
Materiały budowlane	Surowce mineralne Mączki dolomitowe	zamiast:
		BN-72/6714-17
		BN-68/6719-01
		Gr.kat. VII - 17

1. WSTĘP

1.1. Przedmiot normy. Przedmiotem normy są mączki dolomitowe otrzymywane w wyniku przemiatu dolomitu; stosowane są one w przemyśle szklarskim i ceramicznym.

2. PODZIAŁ I OZNACZENIE

2.1. Rodzaje. W zależności od przeznaczenia i uziarnienia wg tabl. 1 i 2 rozróżnia się dwa rodzaje mączek dolomitowych:

- A - mączka do wyrobu szkła i zestawów mas ceramicznych,
B - mączka do produkcji włókna szklanego.

2.2. Gatunki. W zależności od składu chemicznego rozróżnia się trzy gatunki mączek: I, II, III.

2.3. Przykłady oznaczenia:

- a/ mączki dolomitowej rodzaju A, o uziarnieniu poniżej 1 mm gatunki pierwszego /I/;
MACZKA DOLOMITOWA A-I BN-75/6714-17
b/ mączki dolomitowej rodzaju B, o uziarnieniu poniżej 2 mm gatunku drugiego /II/;
MACZKA DOLOMITOWA B-II BN-75/6714-17.

3. WYMAGANIA3.1. Uziarnienie

3.1.1. Wymiary ziarn mączki dolomitowej rodzaju A podaje tabl.1.

Tablica 1

Wymiary ziarn określone wielkością sit tkanychw mm wg PN-75/M-94008		Zawartość ziarn w % masy	
powyżej	1,0		0,0
	1,0 - 0,5	nie więcej niż	15,0
	0,5 - 0,1	nie mniej niż	70,0
poniżej	0,1	nie więcej niż	15,0

Zgłoszona przez Centralny Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Przemysłu Kruszyw Budowlanych Ustanowiona przez Naczelnego Dyrektora Zjednoczenia Przemysłu Kruszyw, Kamienia Budowlanego i Surowców Mineralnych zarządzeniem nr 38 z 31 grudnia 1975 r. jako norma obowiązująca w zakresie produkcji i obrotu od dnia 1 kwietnia 1976 roku.

/Dz.Norm. i Mier nr 7/76, poz. 23/

Druk i rozpowszechnienie Zakład Reprodukcyjny WDB, W-wa, ul. Królewska 27, tel. 27-66-39.
Zamówienie nr 154 z dnia 29.01.1980 r. Nakład 100 + 2 egz. Ark. druk. 0,75.

Cena zł 6,00 -

3.1.2. Wymiary ziarn mączki dolomitowej rodzaju B podaje tabl.2.

Tablica 2

Wymiary ziarn określono wielkością sit tkanych w mm wg PN-71/M-94008	Zawartość ziarn w % masy
powyżej 2,000	0,0
2,0 - 0,150	nie więcej niż 2,0
0,15 - 0,075	nie więcej niż 56,0
poniżej 0,075	nie mniej niż 42,0

3.2. Skład chemiczny mączek dolomitowych podaje tabl.3.

Tablica 3

Skład chemiczny	Ilość w % masy - dla gatunku		
	I	II	III
Zawartość MgO - nie mniej niż	19,0	19,0	19,0
Zawartość CaO - nie więcej niż	32,0	33,0	33,0
Zawartość Fe_2O_3 - nie więcej niż	0,05	0,20	0,40
Zawartość części nierozpuszczalnych w HCl - nie więcej niż	3,0	3,0	4,5
Strata prażenia w 1000°C - nie więcej niż	45,0	48,0	48,0

3.3. Wilgotność. Wilgotność mączki dolomitowej rodzaju A dla wszystkich gatunków nie powinna być wyższa niż 3,0 %.

Wilgotność mączki rodzaju B nie powinna być wyższa niż 0,4%.

4. OPAKOWANIE, PRZECCHOWYWANIE I TRANSPORT

4.1. Opakowanie. Mączkę dolomitową rodzaju A należy pakować w pojemniki oraz zasobniki - pod warunkiem zabezpieczenia jej przed zanieczyszczeniem i zawilgoceniem.

Mączkę dolomitową rodzaju B należy pakować w worki papierowe otwarte, klejone, czterowarstwowe, w tym - jedna warstwa podwójna sklejana asfaltem /1822-21/ OK 3+1AS wg PN-70/P-79005. Masa worka z mączką dolomitową powinna wynosić 50 kg z dopuszczalną odchyłką ± 2 kg.

Na workach powinien być trwały, wyraźny napis zawierający:

- a/ znak i nazwę producenta,
- b/ numer partii i datę produkcji,
- c/ oznaczenie wg 2.3.,
- d/ masę netto.

Wysokość liter i cyfr w napisie powinna wynosić co najmniej 20 mm.

W przypadku braku nadruku na worku należy dołączyć w sposób trwały nalepki lub przywieszki z wyżej wymienionymi danymi.

Po uprzednim uzgodnieniu pomiędzy odbiorcą i producentem dopuszcza się inne sposoby pakowania mączek dolomitowych /np. worki polietylenowe wg BN-70/6414-06, pojemniki, kontenery itp./.

4.2. Przechowywanie. Mączki dolomitowe powinny być przechowywane w pomieszczeniach czystych, suchych i zabezpieczonych przed zawilgoceniem.

4.3. Transport. Mączki dolomitowe należy przewozić w opakowaniach lub luzem krytymi wagonami lub innymi środkami transportu w warunkach zabezpieczających je przed zawilgoceniem, zanieczyszczeniem i uszkodzeniem opakowań.

5. BADANIA

5.1. Wielkość i skład partii. Wielkość partii mączki dolomitowej przeznaczonej do odbioru, z której pobiera się próbki do badań nie powinna być większa niż 150 ton.

W przypadku dostawy większej niż 150 ton - całość należy podzielić na partie nieprzekraczające 150 ton, każdą dostawę mniejszą od 150 ton należy uznać za oddzielną partię.

W skład partii przedstawionej do badań powinna wchodzić mączka dolomitowa jednego rodzaju i gatunku, pochodząca z jednego źródła produkcji.

5.2. Pobieranie i przygotowanie próbek do badań - wg PN-67/C-4500 przy zachowaniu następujących warunków:

a/ miejsca pobierania próbek:

worki, pojemniki, zasobniki, miejsca przechowywania, środki transportowe,

b/ najmniejsza wielkość próbki pierwotnej:

500 g,

c/ ilość próbek pierwotnych:

9 - dla każdej partii wynoszącej 64-150 ton,

8 - dla każdej partii wynoszącej 26-63 ton oraz

7 - dla każdej partii do 25 ton.

Przyjęty współczynnik precyzji " α " = 0,32,

d/ wielkość pojedynczej próbki do badania uzyskanej przez pomniejszenie próbki ogólnej metodą kwartowania stożka lub na rozdzielaczu korytkowym /aparatus Jones'a/:

dwie próbki po 100 g każda do oznaczenia składu ziarnowego oraz jedna próbka 50 g do oznaczenia składu chemicznego.

5.3. Opis badań

5.3.1. Badania uziarnienia. Oznaczenie składu ziarnowego mączki odmiany "A" należy wykonać zgodnie z wymaganiami BN-67/7011-24 stosując sita o oczkach 1,0; 0,5; 0,1 mm - wg PN-71/M-94008.

Badania składu ziarnowego mączek odmiany "B" należy wykonać na przesiewaczu podciśnieniowym na sitach o oczkach: 0,075; 0,15; 2,0 mm.

Czas przesiewania na jednym sicie: 5 min.

Zawartość poszczególnych frakcji powinna być ustalona przy pomocy ważenia pozostałości na sicie z dokładnością do 0,01 g.

Skład ziarnowy mączki jest średnią arytmetyczną dwu oznaczeń.

5.3.2. Badania składu chemicznego. Badania zawartości poszczególnych składników podanych w tablicy 3 należy wykonać: zgodnie z wymaganiami BN-70/6016-05 - dla części nierozpuszczalnych w HCl, a zgodnie z wymaganiami BN-75/7011-24 - dla pozostałych składników.

5.3.3. Oznaczanie wilgotności należy wykonać zgodnie z BN-71/6714-16.

5.4. Ocena wyników badań. Partię badanej mączki dolomitowej należy uznać za zgodną z wymaganiami normy, jeżeli wszystkie badania przeprowadzone wg wymagań podanych w p.3 dadzą wynik pozytywny.

5.5. Zaświadczenie o jakości. Do każdej partii mączki dolomitowej należy wystawić zaświadczenie o jakości, zawierające:

- a/ nazwę i adres producenta,
- b/ datę i numer badania,
- c/ wymagania normy,
- d/ wyniki badań,
- e/ podpis osoby wykonującej badania,
- f/ dostarczoną ilość mączki.

6. POSTANOWIENIA PRZEJŚCIOWE

Na okres do 31 grudnia 1980 r. dopuszcza się produkcję mączek dolomitowych o zmienionych wymaganiach dotyczących uziarnienia w stosunku do podanych w tabl.1 i 2:

- 1 - dla mączki dolomitowej rodzaju A ze złoża Rędziny zawartość ziarn o wymiarach poniżej 0,1 mm nie może być większa niż 25,0% wagowo;
- 2 - dla mączek dolomitowych rodzaju A i B ze złoża Ołdrzychowice - przy zachowaniu wymagań dla składu chemicznego - uziarnienie powinno być uzgadniane każdorazowo pomiędzy odbiorcą i producentem.

K O N I E C

INFORMACJE DODATKOWE

1. Instytucja opracowująca normę: Centralny Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Przemysłu Kruszyw Budowlanych
2. Istotne zmiany w stosunku do BN-72/6714-17 i BN-68/6719-01
 - a/ rozszerzono treść normy BN-68/6719-01 przez włączenie tematyki objętej normą BN-72/6714-17 i połączono je w jedną całość,
 - b/ ujednolicono metody badań opierając je na aktualnie obowiązujących normach,
 - c/ zaostorzono wymagania w zakresie ziarn mniejszych od 0,1 mm.
3. Normy powołane

PN-67/C-04500 Produkty chemiczne. Wytyczne pobierania i przygotowywania próbek

PN-71/M-94008 Sita i siatki z drutu. Wymiary oczek

PN-70/P-79005 Opakowania transportowe. Worki papierowe

BN-70/6016-05 Węglan wapniowy strącany aktywowany

BN-70/6414-06 Opakowania transportowe z tworzyw sztucznych. Worki polietylenowe otwarte, płaskie, bez fałd bocznych, zgrzewane

BN-71/6714-16 Ceramika. Metody badań. Oznaczanie wilgotności

BN-75/7011-24 Metody badań surowców szklarskich. Analiza chemiczna dolomitu, magnezytu i wapienia
4. Odpowiedniki w normach zagranicznych:

Bułgaria

BDS 2177-55 Dolomit

Rumunia

STAS 6284-60 Dolomite pentru industria sticlei si ceramice fine

Węgry

MSZ 3677-52 Dolomitliszt. Üvegipari és finemkerámiái célra
5. Autorzy projektu normy: dr inż. Józef Dymel, mgr inż. Henryk Kukla, inż. Helena Raczyńska - Centralny Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Przemysłu Ceramicznego "POLTECER".